QASHQADARYO VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

QASHQADARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023- yil 1- sentabr holatiga viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 33 952 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 28 929 ta). O‘tgan yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar 84,4 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 82,4 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda.

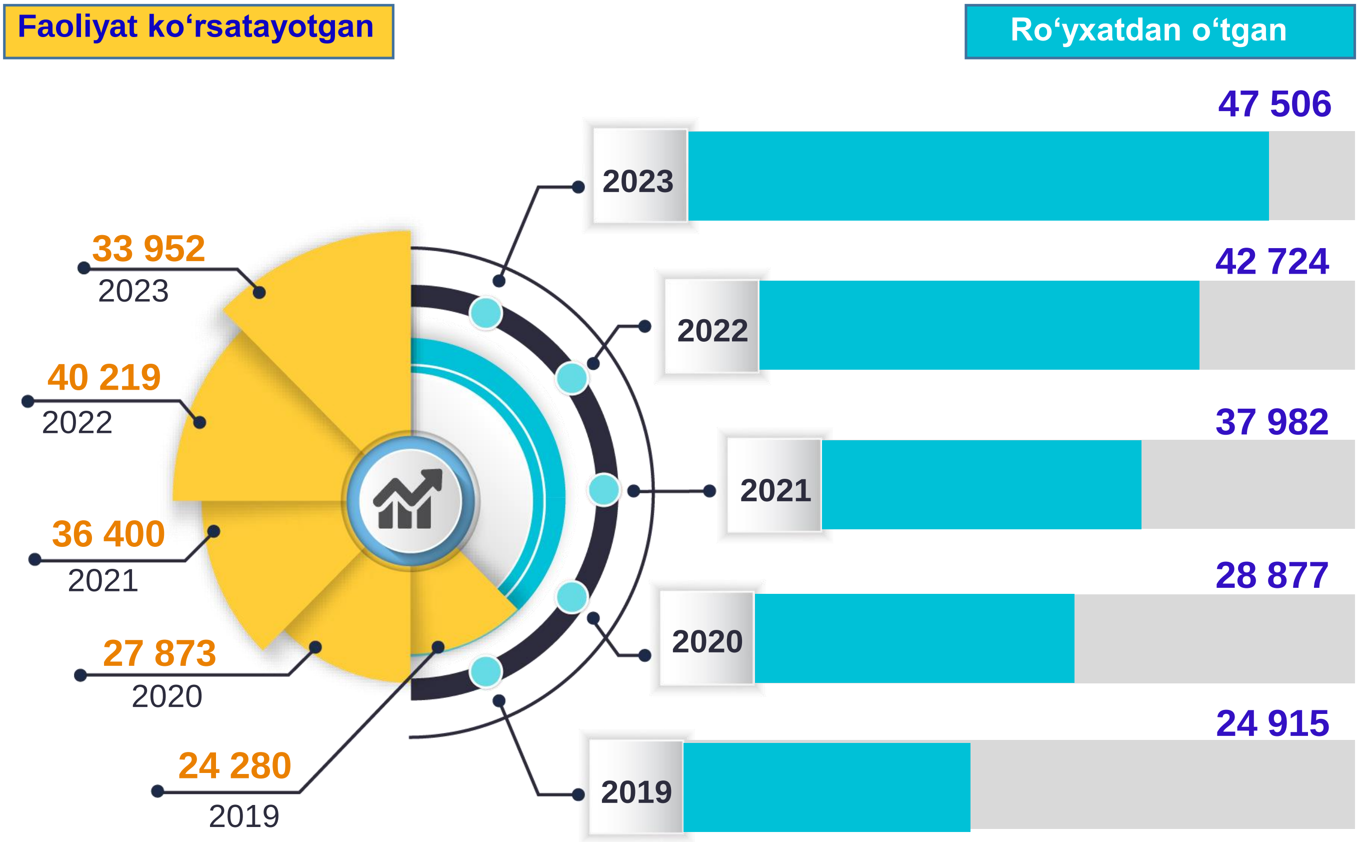

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yil	Soni
2023	4 706
2022	6 258
2021	7 870
2020	3 435
2019	3 996

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

2019	2020	2021	2022	2023
16,5 %	12,3 %	21,6 %	15,6 %	13,9 %

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 245
21,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

712
18,1 %

Sanoat

214
8,1 %

Qurilish

1 449
13,9

Savdo

200
20,7 %

Tashish va saqlash

291
17,4 %

Yashash va ovqatlanish

81
20,1

Axborot va aloqa

66
8,3 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

448
6,1 %

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-avgust oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda 2 577 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 1 825 taga, oilaviy korxonalar 556 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

G‘uzor	291	16,9 %
Dehqonobod	225	15,1 %
Qamashi	239	10,9 %
Qarshi	377	15,8 %
Koson	392	15,1 %
Kitob	300	12,7 %
Mirishkor	202	13,6 %
Muborak	138	12,4 %
Nishon	270	16,3 %
Kasbi	315	19,1 %
Ko‘kdala	182	18,5 %
Chiroqchi	197	11,2 %
Shahrisabz	290	16,6 %
Yakkabog‘	393	16,3 %
Qarshi sh.	696	10,7 %
Shahrisabz sh.	199	10,7 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

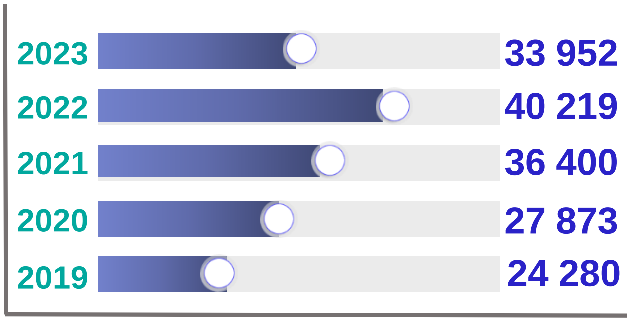

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

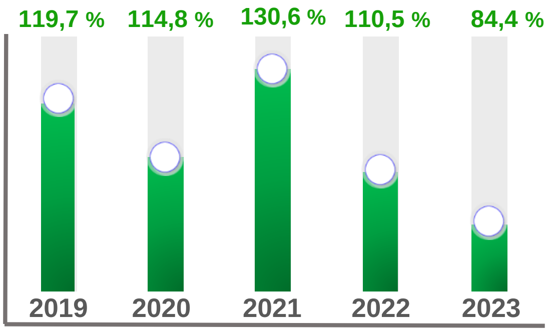

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

5 756

76,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 933

73,7 %

Sanoat

2 651

77,1 %

Qurilish

10 434

88,3 %

Savdo

966

93,2 %

Tashish va saqlash

1 671

85,6 %

Yashash va ovqatlanish

403

84,0 %

Axborot va aloqa

793

96,1 %

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

7 345

93,9 %

Boshqa turlar

2023- yil 1- sentabr holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 33 952 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

G‘uzor	1 723	Nishon	1 658
Dehqonobod	1 492	Kasbi	1 646
Qamashi	2 198	Ko‘kdala	985
Qarshi	2 393	Chiroqchi	1 764
Koson	2 603	Shahrisabz	1 747
Kitob	2 357	Yakkabog‘	2 417
Mirishkor	1 490	Qarshi sh.	6 505
Muborak	1 112	Shahrisabz sh.	1 862

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar- avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

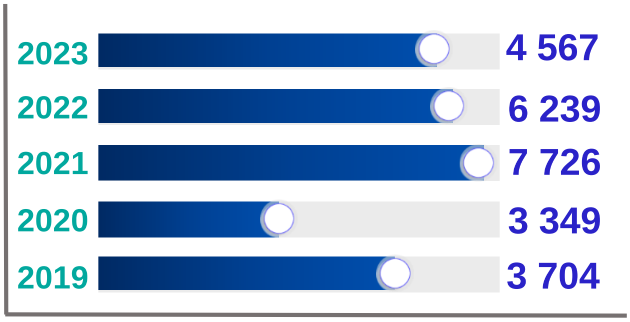

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

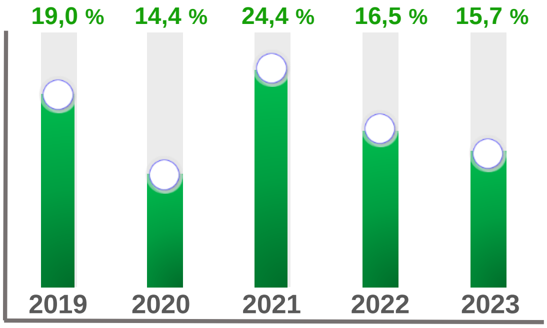

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 245

21,7 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

712

18,1 %

Sanoat

214

8,1 %

Qurilish

1 449

13,9 %

Savdo

199

20,8 %

Tashish va saqlash

291

17,5 %

Yashash va ovqatlanish

81

20,4 %

Axborot va aloqa

65

9,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

311

11,5 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yil yanvar-avgust oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 4 567 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 4 559 ta;
- yirik korxonalar 8 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

G‘uzor	283	19,2 %	Nishon	260	18,0 %
Dehqonobod	223	17,9 %	Kasbi	313	21,9 %
Qamashi	233	12,3 %	Ko‘kdala	170	22,1 %
Qarshi	362	17,3 %	Chiroqchi	190	13,1 %
Koson	388	17,2 %	Shahrisabz	280	19,3 %
Kitob	290	14,4 %	Yakkabog‘	382	18,3 %
Mirishkor	201	15,7 %	Qarshi sh.	663	11,8 %
Muborak	135	14,3 %	Shahrisabz sh.	194	12,0 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

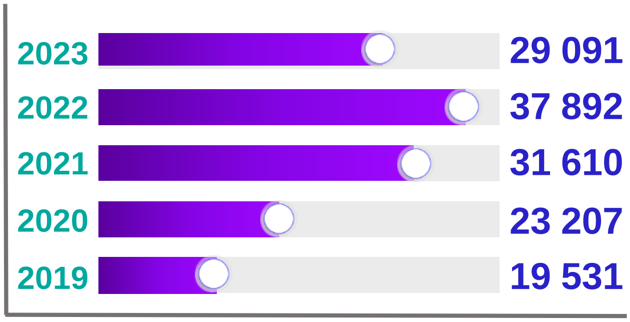

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

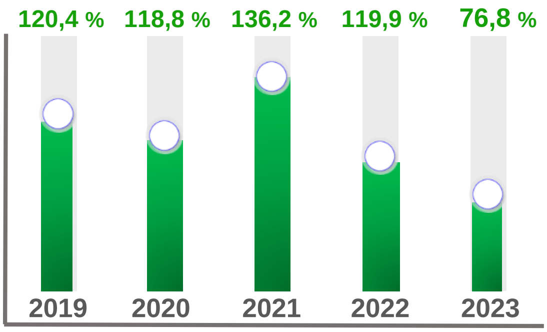

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

5 726

57,0 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 931

73,7 %

Sanoat

2 634

76,7 %

Qurilish

10 431

88,3 %

Savdo

959

93,0 %

Tashish va saqlash

1 660

85,6 %

Yashash va ovqatlanish

397

83,8 %

Axborot va aloqa

659

94,8 %

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 694

86,2 %

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- sentabr holatiga 29 091 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 148,9 foizni tashkil etdi (19 531 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 35,9 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 19,7 foiz, sanoat – 13,5 foiz, qurilish – 9,1 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 5,7 foiz, tashish va saqlash – 3,3 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 2,3 foiz, axborot va aloqa – 1,4 foiz, boshqa turlari – 9,3 foiz.

Hududlar kesimida

G‘uzor	1 472	Nishon	1 446
Dehqonobod	1 249	Kasbi	1 429
Qamashi	1 900	Ko‘kdala	768
Qarshi	2 095	Chiroqchi	1 451
Koson	2 295	Shahrisabz	1 452
Kitob	2 012	Yakkabog‘	2 086
Mirishkor	1 280	Qarshi sh.	5 623
Muborak	947	Shahrisabz sh.	1 622

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

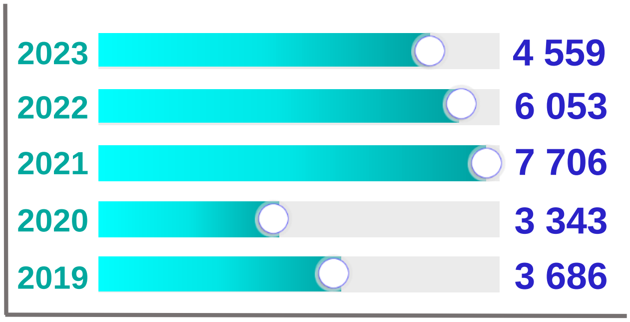

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

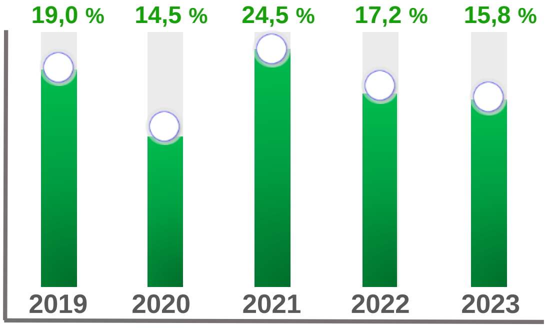

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 245 — 21,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

712 — 18,3 %

Sanoat

214 — 8,2 %

Qurilish

1 449 — 13,9 %

Savdo

199 — 20,9 %

Tashish va saqlash

291 — 17,5 %

Yashash va ovqatlanish

81 — 20,4 %

Axborot va aloqa

65 — 9,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

303 — 11,4 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar- avgust oylarida tashish va saqlash sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 114 tadan 199 taga (o‘sish 85 taga), qurilish 193 tadan 214 taga (o‘sish 21 taga), axborot va aloqa – 68 tadan 81 taga (o‘sish 13 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

G‘uzor	283	19,4 %	Nishon	260	18,0 %
Dehqonobod	223	17,9 %	Kasbi	313	22,0 %
Qamashi	233	12,3 %	Ko‘kdala	170	22,2 %
Qarshi	362	17,4 %	Chiroqchi	190	13,1 %
Koson	388	17,3 %	Shahrisabz	280	19,4 %
Kitob	288	14,4 %	Yakkabog‘	382	18,4 %
Mirishkor	201	15,7 %	Qarshi sh.	657	11,8 %
Muborak	135	14,5 %	Shahrisabz sh.	194	12,0 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

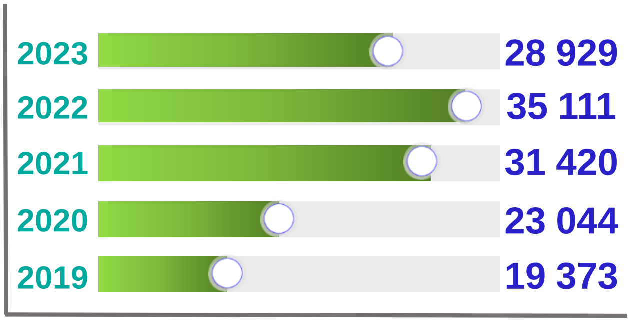

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

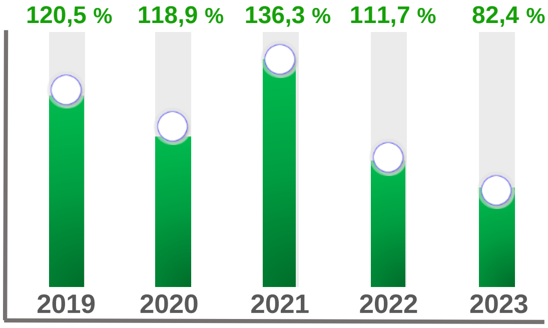

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

5 717

76,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 887

73,4 %

Sanoat

2 615

76,7 %

Qurilish

10 399

88,4 %

Savdo

951

93,1 %

Tashish va saqlash

1 659

85,6 %

Yashash va ovqatlanish

397

83,8 %

Axborot va aloqa

654

94,5 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 650

86,9 %

Boshqa turlar

Hududlar kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Qarshi shahrida (19,2 foiz), Koson (7,8 foiz), Yakkabog‘ (7,2 foiz), Qarshi (7,2 foiz) va Kitob (6,9 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 70 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

G‘uzor	1 460	Nishon	1 441
Dehqonobod	1 243	Kasbi	1 425
Qamashi	1 896	Ko‘kdala	767
Qarshi	2 082	Chiroqchi	1 447
Koson	2 247	Shahrisabz	1 447
Kitob	2 006	Yakkabog‘	2 081
Mirishkor	1 277	Qarshi sh.	5 559
Muborak	934	Shahrisabz sh.	1 617

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

G‘uzor	187
Dehqonobod	410
Qamashi	765
Qarshi	348
Koson	584
Kitob	404
Mirishkor	473
Muborak	170
Nishon	585
Kasbi	434
Ko‘kdala	187
Chiroqchi	176
Shahrisabz	367
Yakkabog‘	436
Qarshi sh.	178
Shahrisabz sh.	52

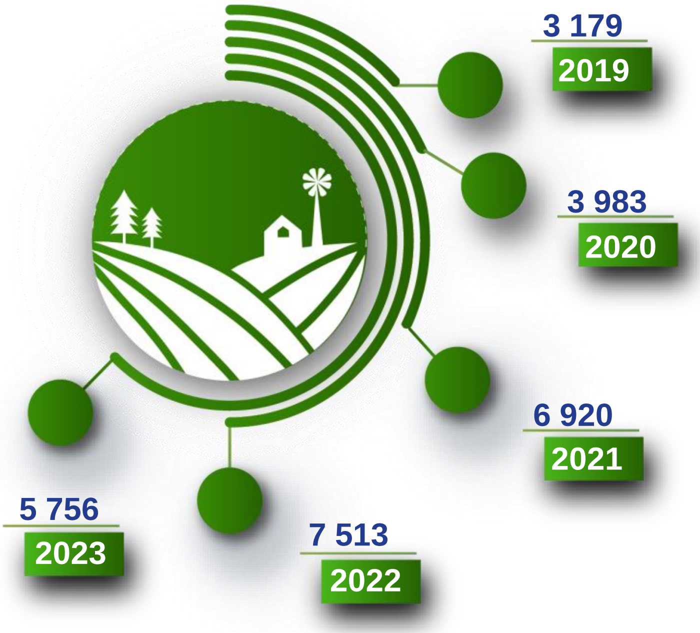

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

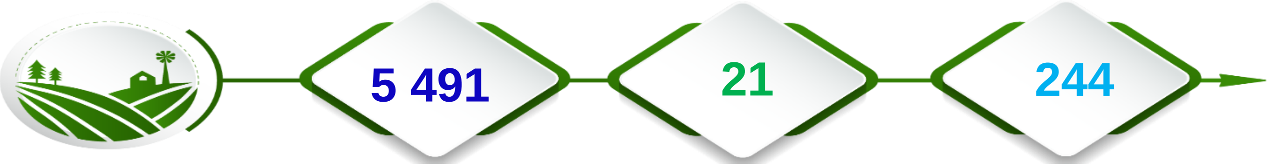

Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat ko‘rsatish

O‘rmonchilik va yog‘och tayyorlash

Baliq ovlash va akvakultura

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

G‘uzor	290
Dehqonobod	92
Qamashi	223
Qarshi	275
Koson	204
Kitob	435
Mirishkor	146
Muborak	100
Nishon	106
Kasbi	165
Ko‘kdala	84
Chiroqchi	201
Shahrisabz	252
Yakkabog‘	351
Qarshi sh.	718
Shahrisabz sh.	291

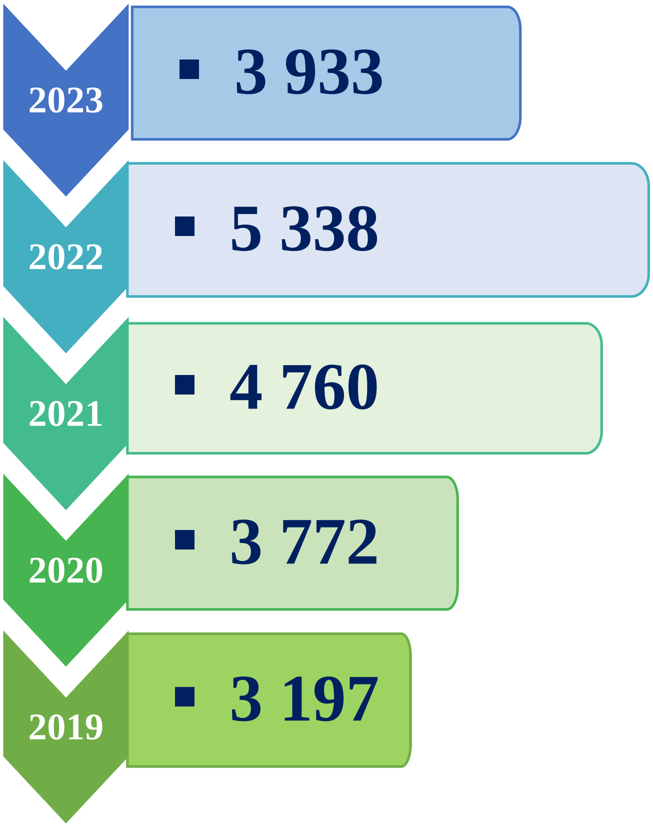

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. 2020- yilning mos davrida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 104,3 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 11,6 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 91,1 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish 72,7 foiz), 6,9 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish 88,6 foiz), 1,2 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish 68,1 foiz) va 0,8 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish 96,8 foiz) tashki etgan.

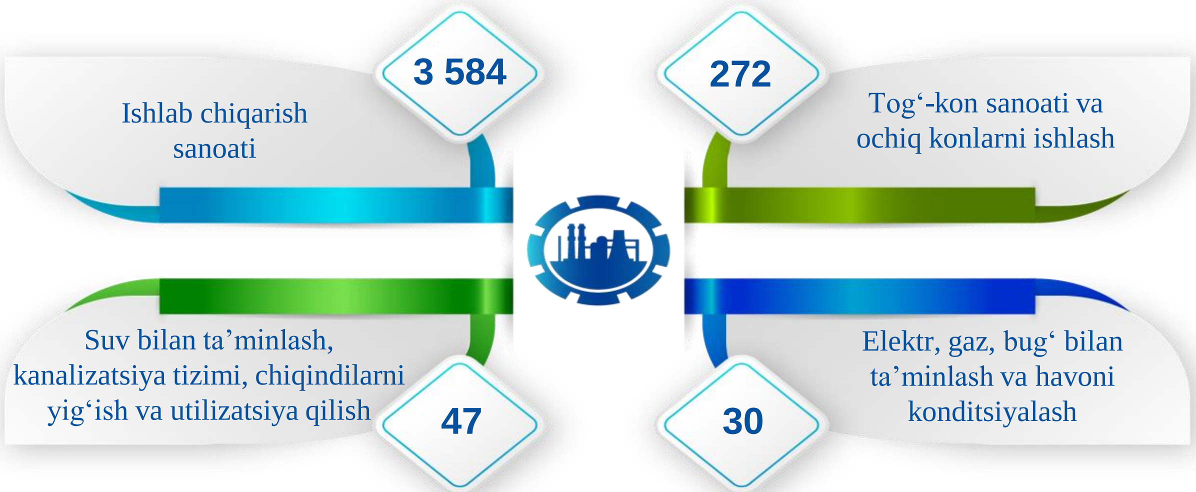

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

G‘uzor	86
Dehqonobod	83
Qamashi	107
Qarshi	304
Koson	277
Kitob	112
Mirishkor	82
Muborak	120
Nishon	81
Kasbi	116
Ko‘kdala	33
Chiroqchi	125
Shahrisabz	103
Yakkabog‘	166
Qarshi sh.	732
Shahrisabz sh.	124

2023	2 651
2022	3 439
2021	3 466
2020	3 225
2019	2 997

Mamlakatimizda qurilish sohasida iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 62,2 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 70,9 foizni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 17,1 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 129,1 foizni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 20,7 foiz ulushni va 72,2 foizni tashkil etdi.

452	Fuqarolik obyektlarini qurish
550	Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari
1 649	Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

G‘uzor	583
Dehqonobod	465
Qamashi	540
Qarshi	773
Koson	855
Kitob	581
Mirishkor	414
Muborak	381
Nishon	454
Kasbi	514
Ko‘kdala	321
Chiroqchi	661
Shahrisabz	385
Yakkabog‘	693
Qarshi sh.	2 150
Shahrisabz sh.	664

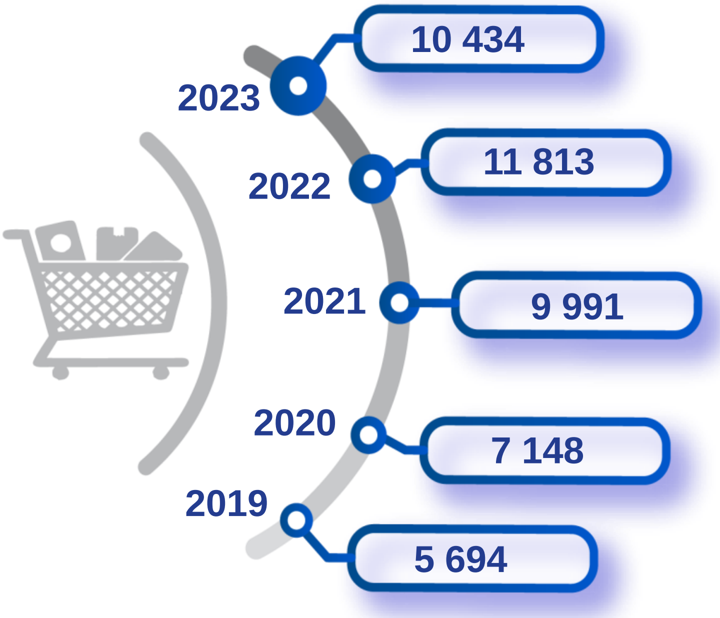

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,7 foizi yoki 10 399 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 70,8 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 86,1 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 21,2 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 96,4 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 8,0 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 89,0 foizni tashkil etdi.

835
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

2 209
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

7 390
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

G‘uzor	82
Dehqonobod	50
Qamashi	72
Qarshi	83
Koson	55
Kitob	174
Mirishkor	27
Muborak	31
Nishon	47
Kasbi	31
Ko‘kdala	39
Chiroqchi	83
Shahrisabz	187
Yakkabog‘	148
Qarshi sh.	418
Shahrisabz sh.	144

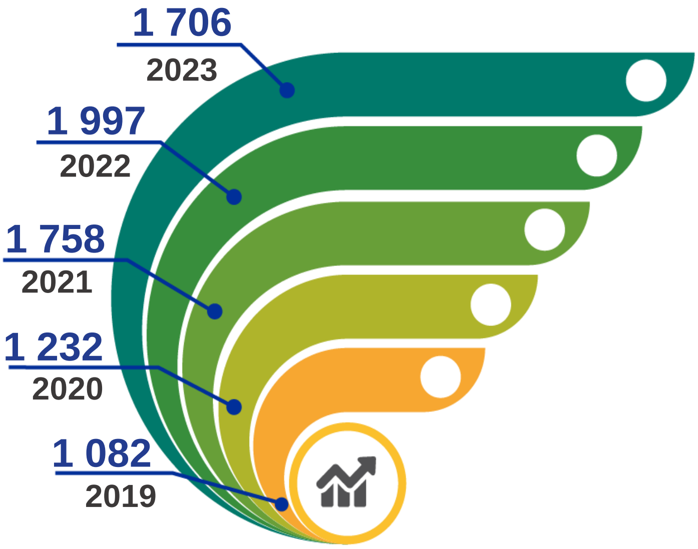

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 154,6 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-sentabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 11,3 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 88,7 foiz ulushini tashkil etdi.

189 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 482 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

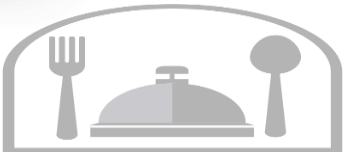

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

G‘uzor	29
Dehqonobod	4
Qamashi	9
Qarshi	32
Koson	17
Kitob	25
Mirishkor	6
Muborak	6
Nishon	6
Kasbi	19
Ko‘kdala	12
Chiroqchi	49
Shahrisabz	6
Yakkabog‘	16
Qarshi sh.	139
Shahrisabz sh.	28

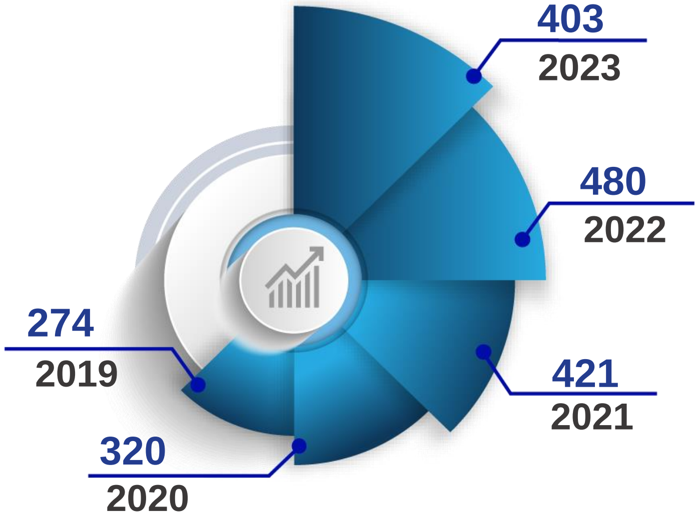

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 22,8 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 89,3 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 34,0 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 80,6 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 43,2 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 84,1 foizni tashkil etdi.

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

G‘uzor	25
Dehqonobod	10
Qamashi	41
Qarshi	48
Koson	52
Kitob	64
Mirishkor	20
Muborak	15
Nishon	20
Kasbi	22
Ko‘kdala	8
Chiroqchi	29
Shahrisabz	36
Yakkabog‘	71
Qarshi sh.	248
Shahrisabz sh.	82

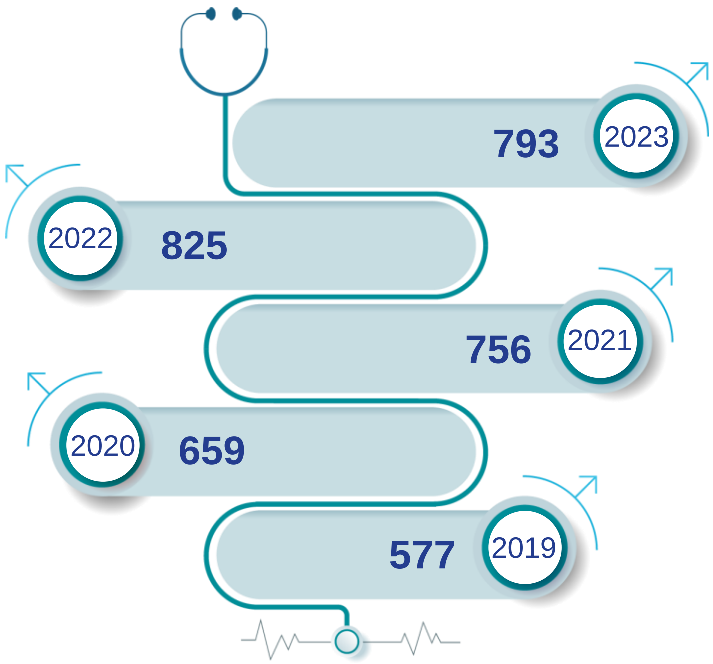

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 654 ta yoki 82,5 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

95,6 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 96,4 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 2,4 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 82,6 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 2,0 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 100,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	16
Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash	19
Sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat	758

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

G‘uzor	57
Dehqonobod	17
Qamashi	22
Qarshi	78
Koson	85
Kitob	54
Mirishkor	49
Muborak	14
Nishon	15
Kasbi	44
Ko‘kdala	14
Chiroqchi	21
Shahrisabz	45
Yakkabog‘	58
Qarshi sh.	334
Shahrisabz sh.	59

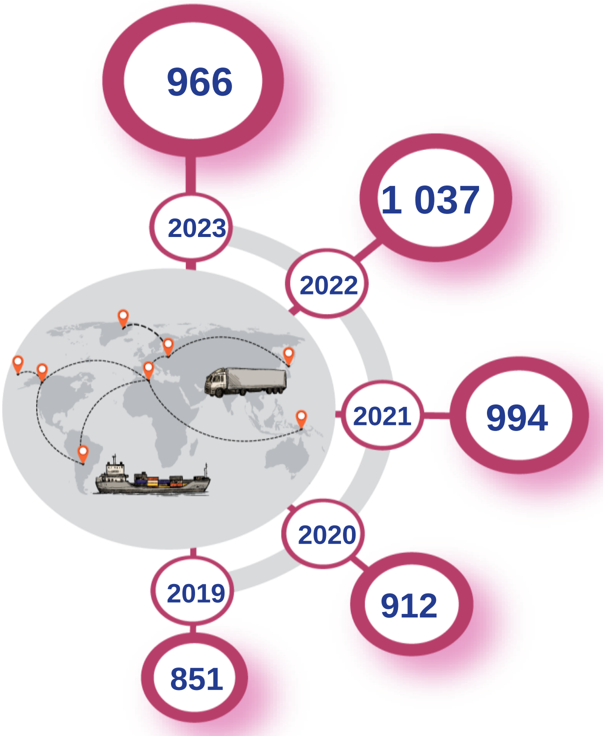

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 2,8 foiz ulushini tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 93,9 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 93,0 foizni;

pochta va kuryerlik yo‘nalishi 86,7 foizni tashkil etdi;

havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 1 ta;

suv transporti yo‘nalishidagi korxonalar soni 1 tani tashkil etadi.

Suv transporti	Havo transporti	Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
1	1	39	159	766

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

	Tadbirkorlik subyektlari soni	Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi
Mas’uliyati cheklangan jamiyat	16 505	56,7 %
Xususiy korxona	8 200	28,2 %
Oilaviy korxona	3 849	13,2 %
Aksiyadorlik jamiyat	37	0,1 %
Boshqalar	500	1,8 %

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

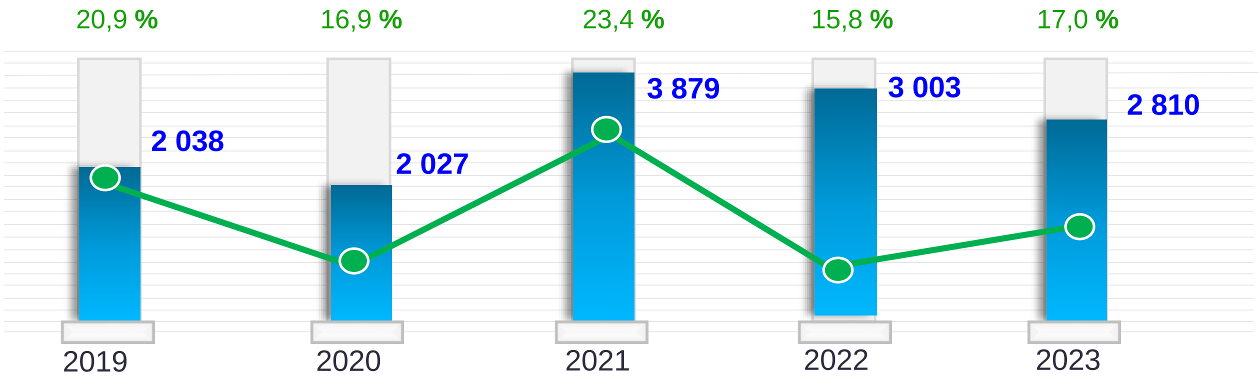

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

806 — **21,1 %**

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

313 — **16,9 %**

Sanoat

184 — **9,8 %**

Qurilish

961 — **17,3 %**

Savdo

160 — **20,9 %**

Tashish va saqlash

92 — **17,6 %**

Yashash va ovqatlanish

60 — **25,3 %**

Axborot va aloqa

33 — **11,0 %**

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

201 — **12,9 %**

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

G‘uzor	139	Nishon	196
Dehqonobod	21	Kasbi	261
Qamashi	170	Ko‘kdala	101
Qarshi	201	Chiroqchi	139
Koson	300	Shahrisabz	49
Kitob	69	Yakkabog‘	335
Mirishkor	174	Qarshi sh.	473
Muborak	108	Shahrisabz sh.	74

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

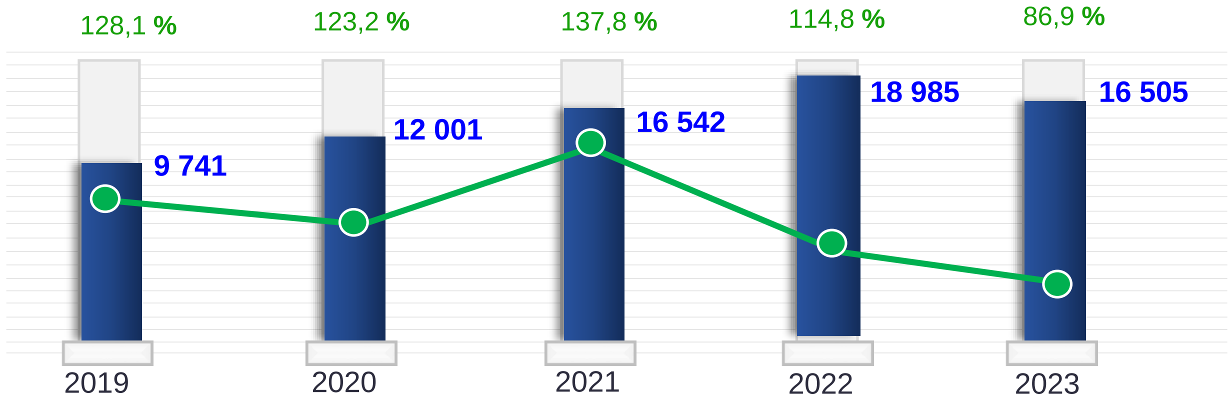

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

3 825 — 81,7 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 850 — 77,3 %

Sanoat

1 884 — 80,8 %

Qurilish

5 556 — 94,7 %

Savdo

767 — 93,2 %

Tashish va saqlash

524 — 91,1 %

Yashash va ovqatlanish

237 — 90,1 %

Axborot va aloqa

299 — 95,2 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 563 — 89,9 %

Boshqa turlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 29 091 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 16 505 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o‘sish sur’atlarining tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich savdoda – 33,7 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 23,2 foiz, qurilish – 11,4 foiz, sanoat – 11,2 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

G‘uzor	641	Nishon	916
Dehqonobod	226	Kasbi	1 008
Qamashi	1 285	Ko‘kdala	374
Qarshi	1 054	Chiroqchi	862
Koson	1 630	Shahrisabz	497
Kitob	673	Yakkabog‘	1 399
Mirishkor	965	Qarshi sh.	3 705
Muborak	630	Shahrisabz sh.	640

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

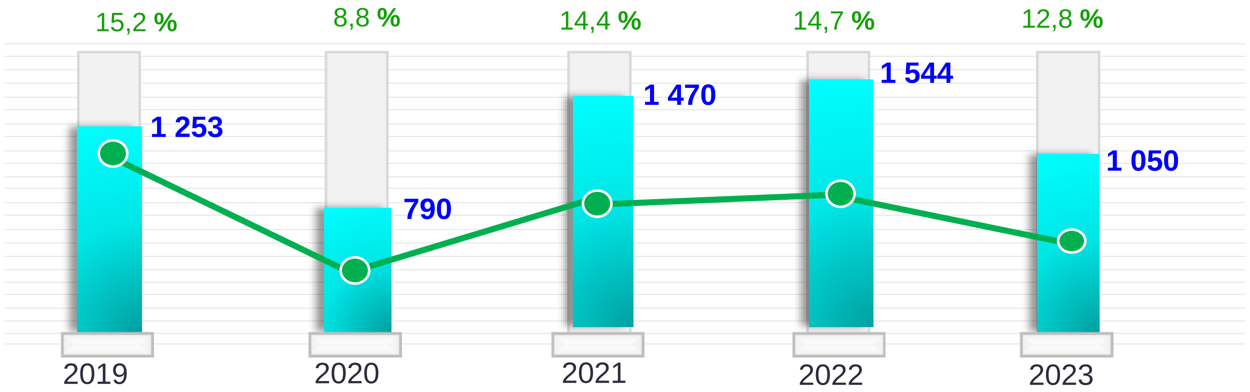

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

308
32,3 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

173
15,3 %

Sanoat

25
3,7 %

Qurilish

326
9,3 %

Savdo

29
19,5 %

Tashish va saqlash

74
12,1 %

Yashash va ovqatlanish

12
10,8 %

Axborot va aloqa

23
7,8 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

80
10,5 %

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

2023- yil yanvar-avgust oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 101 taga, tashish va saqlashda 13 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

G‘uzor	26	Nishon	34
Dehqonobod	192	Kasbi	45
Qamashi	19	Ko‘kdala	15
Qarshi	57	Chiroqchi	17
Koson	14	Shahrisabz	114
Kitob	207	Yakkabog‘	33
Mirishkor	23	Qarshi sh.	127
Muborak	23	Shahrisabz sh.	104

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

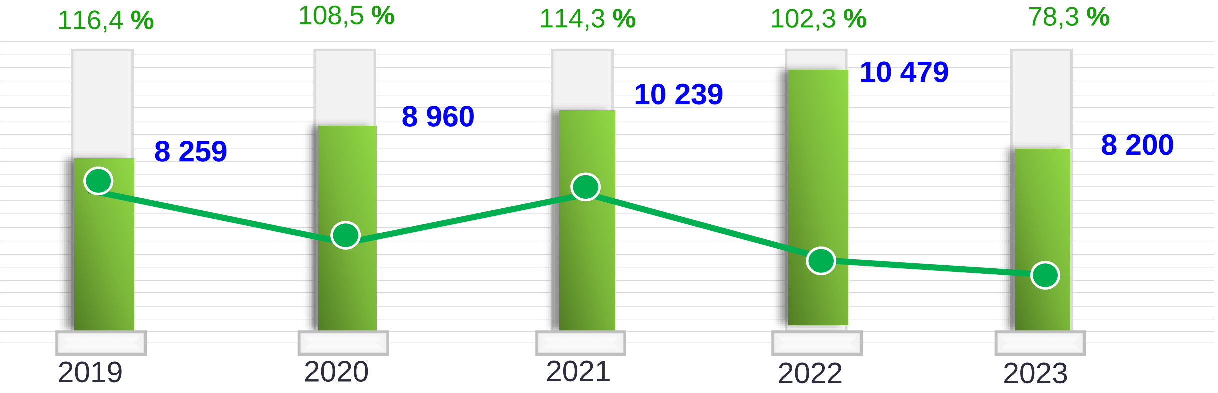

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

953

78,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 128

69,2 %

Sanoat

678

67,5 %

Qurilish

3 511

81,9 %

Savdo

149

94,3 %

Tashish va saqlash

610

79,7 %

Yashash va ovqatlanish

111

72,5 %

Axborot va aloqa

295

92,2 %

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

765

81,5 %

Boshqa turlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 78,3 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

G‘uzor	259	Nishon	411
Dehqonobod	874	Kasbi	362
Qamashi	383	Ko‘kdala	153
Qarshi	548	Chiroqchi	354
Koson	334	Shahrisabz	4 79
Kitob	1 048	Yakkabog‘	566
Mirishkor	180	Qarshi sh.	1 298
Muborak	204	Shahrisabz sh.	747

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

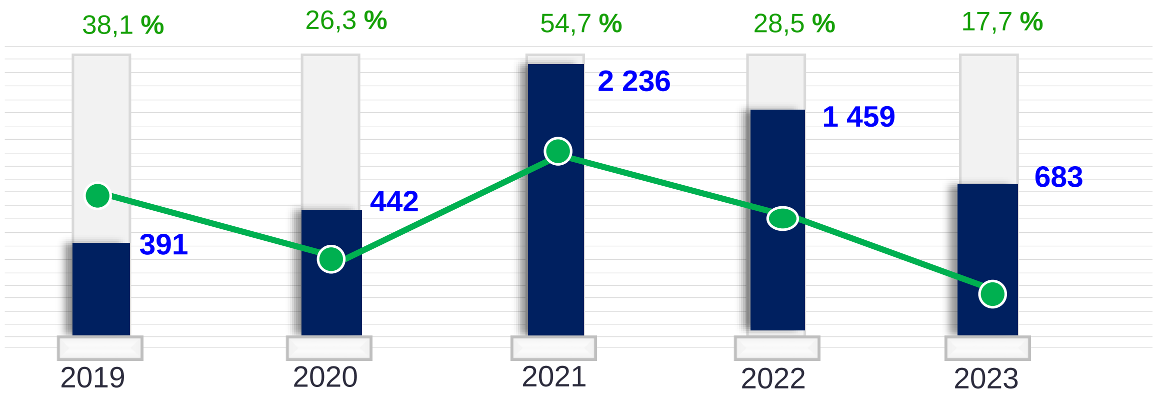

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foizda
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	118	16,1 %
Sanoat	216	24,7 %
Qurilish	4	14,3 %
Savdo	162	12,2 %
Tashish va saqlash	10	50,0 %
Yashash va ovqatlanish	125	23,9 %
Axborot va aloqa	9	24,3 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	9	15,0 %
Boshqa turlar	30	12,0 %

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir. Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

G‘uzor	117	Nishon	30
Dehqonobod	10	Kasbi	2
Qamashi	40	Ko‘kdala	54
Qarshi	100	Chiroqchi	29
Koson	72	Shahrisabz	117
Kitob	14	Yakkabog‘	14
Mirishkor	3	Qarshi sh.	61
Muborak	4	Shahrisabz sh.	16

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

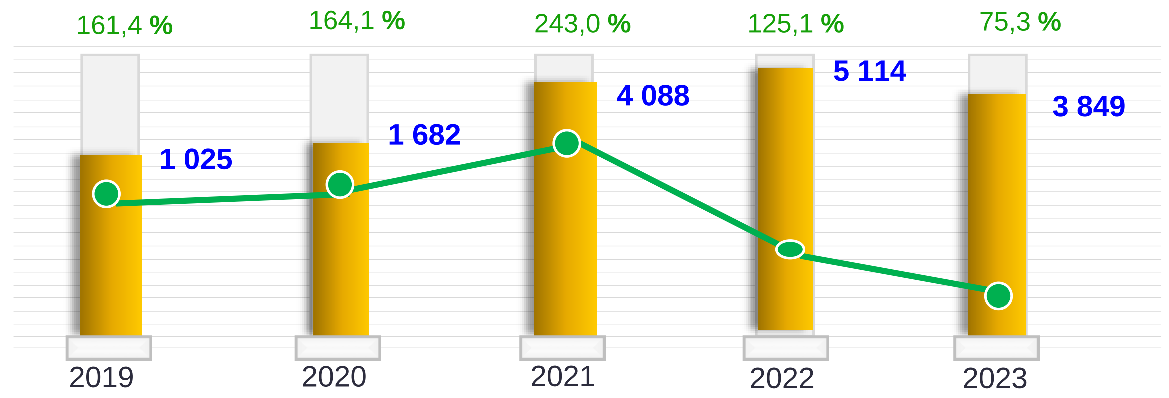

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	733	59,1 %
Sanoat	874	71,6 %
Qurilish	28	82,4 %
Savdo	1 324	83,2 %
Tashish va saqlash	20	125,0 %
Yashash va ovqatlanish	522	87,9 %
Axborot va aloqa	37	84,1 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	60	103,4 %
Boshqa turlar	251	79,7 %

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra 3 849 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

G‘uzor	549	Nishon	108
Dehqonobod	84	Kasbi	33
Qamashi	178	Ko‘kdala	228
Qarshi	444	Chiroqchi	211
Koson	249	Shahrisabz	451
Kitob	270	Yakkabog‘	104
Mirishkor	108	Qarshi sh.	525
Muborak	90	Shahrisabz sh.	217

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

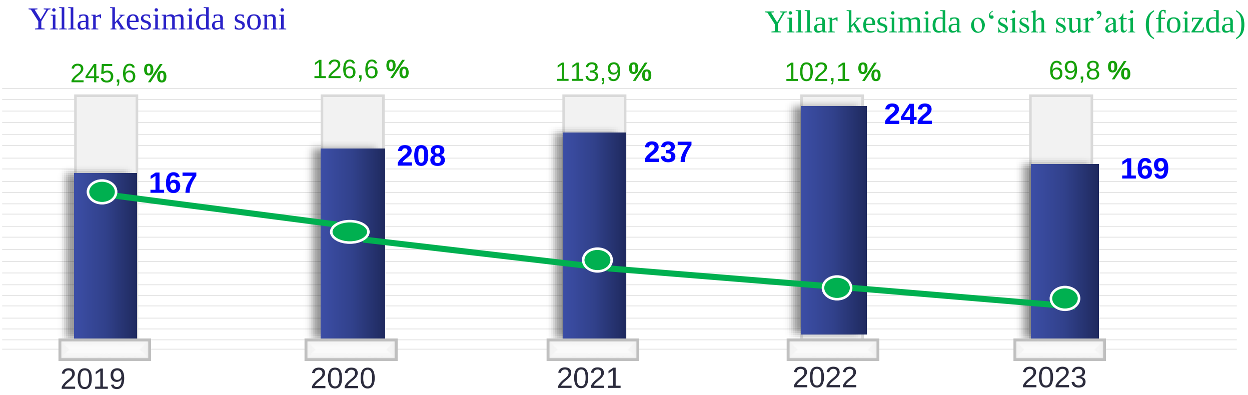

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

32 — 60,4 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

69 — 65,7 %
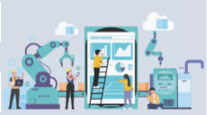
Sanoat

15 — 115,4 %

Qurilish

34 — 79,1 %

Savdo

5 — 125,0 %

Tashish va saqlash

2 — 25,0 %

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

5 — 83,3 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

7 — 77,8 %

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 101,2 % ga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 27 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 16,0 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Xitoy Xalq Respublikasi (ulushi 16,0 foiz), Afg‘oniston (ulushi 11,2 foiz), Turkiya Respublikasi (ulushi 8,9 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 5,3 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

G‘uzor	8	Nishon	8
Dehqonobod	15	Kasbi	6
Qamashi	6	Ko‘kdala	3
Qarshi	13	Chiroqchi	5
Koson	11	Shahrisabz	3
Kitob	12	Yakkabog‘	8
Mirishkor	9	Qarshi sh.	42
Muborak	15	Shahrisabz sh.	5

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

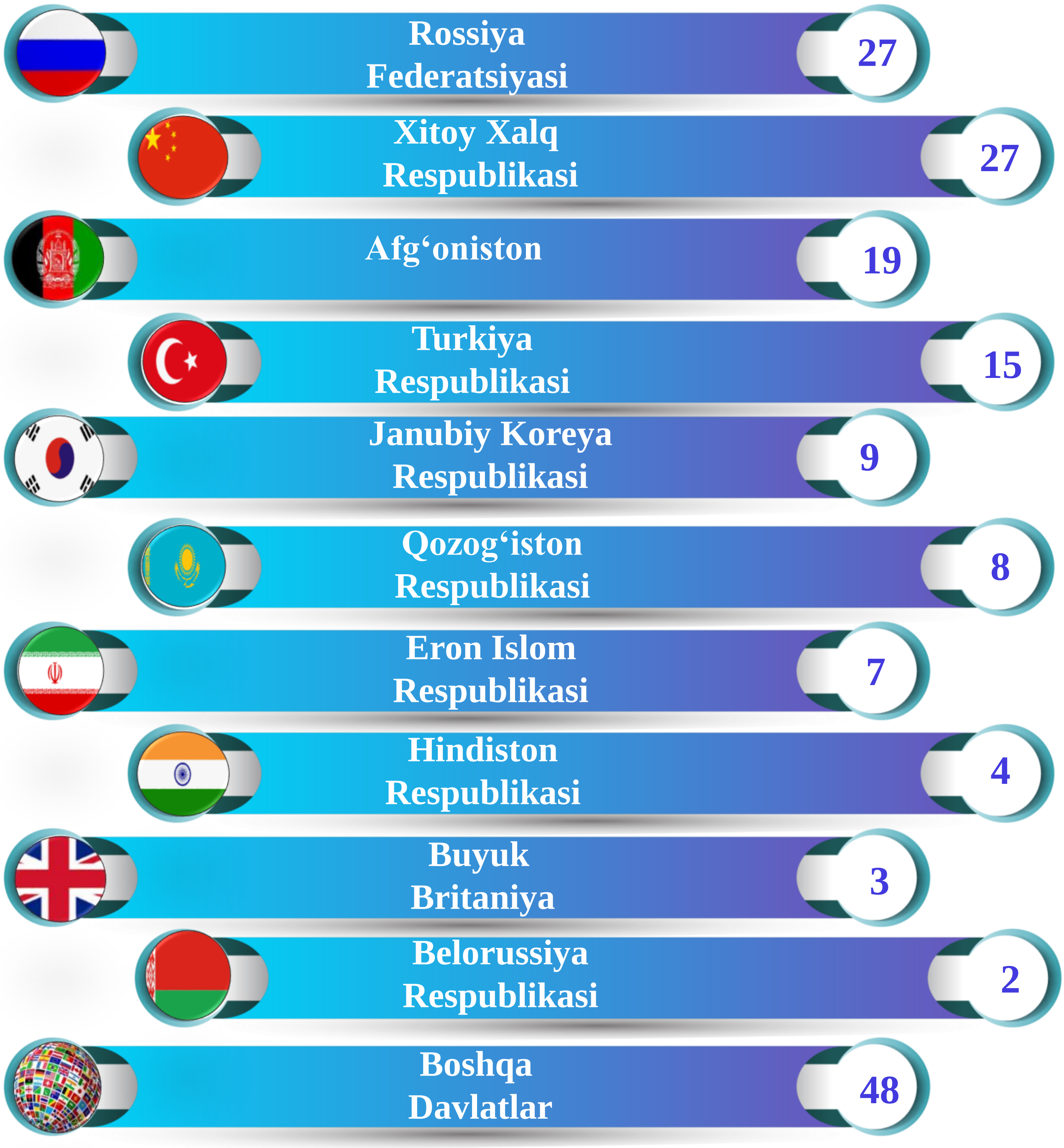

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 107 tasi qo‘shma korxonalar, 62 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

qo‘shma korxonalar		xorijiy korxonalar
6	G‘uzor	2
10	Dehqonobod	5
4	Qamashi	2
7	Qarshi	6
6	Koson	5
8	Kitob	4
5	Mirishkor	4
6	Muborak	9
5	Nishon	3
1	Kasbi	5
1	Ko‘kdala	2
5	Chiroqchi	0
1	Shahrisabz	2
6	Yakkabog‘	2
33	Qarshi sh.	9
3	Shahrisabz sh.	2

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz va Qashqadaryo viloyati statistika boshqarmasining www.qashstat.uz rasmiy saytlarida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.:(75) 221-17-93